

Nr 493.

Godkänd av första kammaren den 29 juni 1945.

Godkänd av andra kammaren den 28 juni 1945.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förbättrande av bostadsförhållandena m. m.

(Statsutskottets utlåtande nr 242.)

Till Konungen.

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln (punkterna 20—24) samt under kapitalbudgeten (bilaga 3, punkterna 2, 3 och 5—8) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1945/46 beräkna vissa anslag till främjande av bostadsbyggande m. m.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 324, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 27 april 1945, framlagt förslag angående förbättrande av bostadsförhållandena m. m.

Materialtillgången beräknas förslå för en produktion av cirka 45 000 lägenheter under år 1945. Riksdagen ansluter sig till vad departementschefen anfört om önskvärdheten av att lägenhetstillskottet år 1946 hålles uppe på samma nivå. Ehuru de reella förutsättningarna för ett sådant bostadsbyggnadsprogram måste betraktas som ovissa giva de från nämnda utgångspunkt gjorda beräkningarna av de till disposition av byggnadslånebyrån avsedda anslagen ej riksdagen anledning till erinran.

Riksdagen anser det vara väl motiverat att, på sätt departementschefen förordat, i kungörelsen om tertiärlån och tilläggsån för vissa bostadsbyggnadsföretag en bestämmelse införes av innebörd, att kommun skall äga rätt att anslå medel för utlämnande av lån för gäldande av kontant insats, som kräves för förvärv av bostad i fastighet tillhörig bostadsrättsförening, respektive ikläda sig borgen för sådant lån.

Icke heller vill riksdagen motsätta sig vad departementschefen anfört angående placeringen av de i förhållande till de statliga tertiärlånen underliggande krediterna. Mot bakgrunden av den nuvarande räntesituationen bliva betänkligheterna mot att godtaga affärsbankslån såsom sådan underliggande kredit mindre framträdande än tidigare. Statsmakterna torde dock ha anledning att även i fortsättningen följa utvecklingen i fråga om affärsbankskrediterna med uppmärksamhet.

Riksdagen har jämväl till bostadsförbättringsverksamheten på landsbygden anvisat medel av den omfattning, som Kungl. Maj:t föreslagit. Med hänsyn till att knapphet på material för bostadsbyggande alltfört kan befaras verka hämmande vill riksdagen ånyo i anslutning till riksdagens tidigare uttalanden i ämnet framhålla angelägenheten av att det program, som upplagts för landsbygdens del, icke vid svår materialknapphet kommer i efterhand i för-

hållande till bostadsprogrammet i sådana tätorter, som icke lida av bostadsbrist.

I propositionen nr 238 till innevarande riksdag förordades, att — i samband med att de till ifrågakvarande ändamål & allmän beredskapsstat II uppförda anslagen ställdes till förfogande — vissa bestämmelser skulle utfärdas rörande de villkor, under vilka arbetena finge komma till utförande. Vad departementschefen anfört angående uppställande av motsvarande villkor för nästa budgetår föranleder ej annat uttalande än att riksdagen vill erinra, att riksdagen i anledning av förenämnda proposition förutsatte att länsarbetsnämnderna vid sin befattning med hithörande frågor i första rummet beaktade tillgången på ledig arbetskraft från andra områden och endast i nödfall utnyttjade möjligheten att besluta om uppskov med påbörjande och slutförande av byggnadsarbeten. Vad sålunda uttalades äger oförändrad giltighet även för nästa budgetår.

Vid behandlingen förra året av motsvarande anslagsfrågor framhöll riksdagen önskvärdheten av att byggnadslånebyrån och de lokala förmedlingsorganen gjorde sitt inflytande gällande i fråga om val av hustyper och deras planlösning för åstadkommande av ändamålsenliga bostäder. Riksdagen uttalade sig särskilt mot enplanshus med mycket låg takresning. Anledning synes föreligga, att Kungl. Maj:t giver vederbörande myndigheter tillkänna vad riksdagen i nämnda hänseende anfört.

Riksdagen har godkänt de förslag i övrigt, vilka framlagts i förevarande proposition.

Under åberopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag

dels medgivit, att räntefoten för förbättringslån och lantarbetarbostadslån, vilka må komma att beviljas under budgetåret 1945/46, bestämmas till 3,25 procent, ävensom att bostadsrättsföreningen Tanneforshus i Linköping må, räknat från och med år 1943 under en tid av högst 10 år, beviljas understöd med belopp, motsvarande skillnaden i föreningens bränsleutgifter mellan, å ena sidan, utgifterna beräknade på grundval av bränslepriserna den 1 maj 1941 eller, därest priserna sjunka under de vid nyssnämnda tidpunkt gällande, dessa lägre priser samt, å andra sidan, utgifterna beräknade på grundval av kostnaderna för s. k. fredsvärme, dock högst med 8 000 kronor för år, ävensom att sålunda utgående understöd må gottgöras föreningen genom avdrag å de annuiteter, som föreningen har att erlägga å det föreningen beviljade statliga tertiärlånet;

dels ock för budgetåret 1945/46 anvisat under femte huvudtiteln till Statens byggnadslånebyrå: Avlöningar ett förslagsanslag av 1 130 000 kronor, till Statens byggnadslånebyrå: Omkostnader ett förslagsanslag av 225 000 kronor, till Hyresrabatter för mindre bemedlade, barnrika familjer ett förslagsanslag av 8 500 000 kronor, till Bidrag till främjande av bostadsbyggande på landsbygden ett reservationsanslag av 20 000 000 kronor samt till Bidrag till inrättande av pensionärshem ett reservationsanslag av 8 000 000 kronor, under statens utlåningsfonder till Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer ett investeringsanslag av 50 000 000 kronor samt till Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden ett investeringsanslag av 12 000 000 kronor, ävensom under fonden för låneunderstöd till Tertiärlån till viss bostadsbyggnadsverksamhet ett investeringsanslag av 150 000 000 kronor, till Tilläggs lån till viss bostadsbyggnadsverksamhet ett investeringsan-

slag av 21 000 000 kronor, till Lån till uppförande och förbättring av lantarbetsbostäder ett investeringsanslag av 4 000 000 kronor samt till Lån till bostadsförbättringsverksamhet ett investeringsanslag av 8 000 000 kronor.

Stockholm den 29 juni 1945.

Med undersåtlig vördnad.

Nr 494.

Godkänd av första kammaren den 29 juni 1945.

Godkänd av andra kammaren den 28 juni 1945.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar med förslag till vissa ändringar i civila avlöningsreglementet, militära avlöningsreglementet, manskapsavlöningsreglementet och folkskolans avlöningsreglemente, m. m., jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 227.)

Till Konungen.

I propositionen nr 218 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 2 mars 1945, föreslagit riksdagen att godkänna vid propositionen fogade förslag till kungörelser om ändring i vissa delar av civila avlöningsreglementet, militära avlöningsreglementet och manskapsavlöningsreglementet ävensom av 14 § folkskolans avlöningsreglemente m. m.

Vidare har Kungl. Maj:t i propositionen nr 316, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 11 maj 1945, föreslagit riksdagen att godkänna vid propositionen fogade förslag till kungörelser om ändring i vissa delar av civila avlöningsreglementet samt om ändrad lydelse av 50 § militära avlöningsreglementet och av 25 § 1 mom. manskapsavlöningsreglementet.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehåft *dels* de likalydande motionerna I: 330 och II: 513, vari hemställts, att riksdagen måtte överlämna åt Kungl. Maj:t att med utgångspunkt från vad i motionerna anförts ytterligare utreda möjligheterna för undanröjande av förevarande ojämnheter vid löneklassplaceringen samt för berörda befattningshavare därefter verkställa en löneomreglering med retroaktiv giltighet eller — om så befinnes nödvändigt — inkomma till riksdagen med det förslag, vartill utredningen kan giva anledning, *dels* motionen II: 514, vari hemställts, att riksdagen, under uttalande av att den vidhåller sin i skrivelse till Kungl. Maj:t den 9 maj 1944 uttalade uppfattning i här förevarande spörsmål, måtte besluta hemställa hos Kungl. Maj:t, att Kungl. Maj:t måtte utfärda en övergångsbestämmelse motsvarande den som återfinnes i nädiga brevet den 16 april 1920, ävensom att den omräkning av löneklassplaceringen, som genom tillämpning av en sådan övergångsbestämmelse skall äga rum, må för envar tjänsteman medföra omreglering av av-